

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVIII. évfolyam,
5504. szám
4 oldal,
20 bani
Szombat,
1962.
november 17.

A szerszámgépgyári levelezők írják

Három újtó

Vállalatunk szerelő osztályán nemrég jelentős újtást vezetett be, amely Mustata Constantin, Molnár István és Tirlea Teodor közös alkotása.

A három tagú kis csoportot már régen foglalkoztatja a gyár termék minőségének javítása. A műszaki könyvtár szakirodalmának lelkismeretes és szorgalmas tanulmányozásával rájöttek, hogy az egyik géptípus minősége javítható és ezáltal működése tökéletesíthető. Minden tudásukkal arra törekedtek, hogy megoldják a kérdést, amely lehetővé teszi a különböző gyártási hibák megelőzését.

Munkaidő után olyan eljárásokkal kísérleteztek, amelyek az eddigieknél több eredménnyel kecsegtettek. Ha nehézségek adódtak, kérték a műszaki kabinet támogatását, amely értékes segítséget nyújtott az újítás minél tökéletesebb kidolgozásában. A kísérletezés sok fáradságot és utánajárást igényelt. Néha 2-3 különböző alaku és méretű alkatrészt is készítettek, hogy megállapíthassák, melyik a legmegfelelőbb. Ezután került sor a felszerelésre, majd a kipróbálásra. Egy teljes hétig tartott a megfeszített munka, de a kitartó kísérletezés végül siker koronázta és megszületett a várt eredmény.

Az üzemi pártbizottság és a vállalat vezetősége támogatta az újítók munkáját és így —

ha kemény munka árán is — megszületett ez a jelentős újítás. Ennek igazolására elég elmondani, hogy alkalmazása — előzetes számítások szerint — évi 100.000 lej értékű megtakarításhoz vezet.

A szerszámgépgyár munkaközössége méltán büszke a három újítóra, aki minden bizonnyal továbbra is fáradszomjasan újabb eredményes műszaki eljárások, értékes újítások kidolgozására törekszik.

Bălăneanu Grigorie
Curtă Petru

Ésszerű intézkedések

A szerszámgépgyár idén újabb termékek sorozatgyártását kezdte meg. Mint előre látható volt, kezdetben több nehézség adódott: egyes alkatrészek már nem feleltek meg a követelményeknek, hibákat észleltek a gyártásban lévő technológia műszaki dokumentációjában, a munkások nehézségekbe ütköztek az új módszert, tökéletesített alkatrészek készítésénél.

Az üzemi pártbizottság és a szakszervezeti bizottság közösen megvitatta és elemezte a kérdéseket, majd meghozta a szükséges intézkedéseket, hogy a gyár munkaközössége hamarosan megszüntethesse az eddig tapasztalt hibákat és lelkizhesse a nehézségeket. Átszervezték a fogaskerek-, esztergapa- és marósműhelyt, ahol a gépeket a technológiai folyamatnak megfelelően he-

lyezték sorrendbe. (Az átszervezés még nem fejeződött be). Ezzel egyidőben átszervezték a minőségi műszaki ellenőrzést is, megpedig úgy, hogy az ellenőrzés állandó és minden egyes műveletre kiterjedjen. Figyelemre méltó az is, hogy az alkatrészeket esztelenül nem kézi erővel szállítják. Mindez elősegítette a holtidő kiküszöbölését és lehetővé tette a szállított munkások számának csökkentését és ezek más munkaterületeken való foglalkoztatását.

Az említett intézkedések nyomán a dolgozók jobb minőségű munkát végezhetnek. Dobrea Petru, Boboc Gheorghe és Pisăk József esztergályosok, Drăuceanu Pascu, Martin Ferdinand és Farkas Dezső marósok, Ardelean Petru és Cojocaru Carol lyukasztók csak kis hányadát képezik annak a szorgalmas közösségnek, amely felhasználja a jó munkakörülmé-

nyeket, lelkesen részt vesz a szocialista versenyben és minden erejével a terv teljesítésére, minél jobb minőségű termékek gyártására törekszik.

Szilgyártó István

Fogaskerekes áttétel

Üzemünkben nemrég hasznos újítást vezettünk be a gyártási folyamatba, Mustata Constantin elvtárs javaslata nyomán.

Mustata elvtárs ugyanis azt javasolta, hogy az esztergapadok kenésére szolgáló olajszivattyúkat ezután ne kézzel hajtsák meg, hanem fogaskerekes áttétellel.

Az új áttétel előnye a réggel szemben, hogy biztosabb a beállítás, és ennek nyomán a szivattyú teljesítménye jóval nagyobb, ugyanakkor elkerültek az ékszíjak rongálódásával felmerülő költségek.

Urcan Gheorghe, mérnök

Legújabb hírek jelentések események

Hasznos munkaülés

A Helyi Szakszervezeti Tanács gazdasági osztályánál tegnap megbeszélést tartottak az állami gazdaságok és traktorállomások, illetve az iparvállalatok üzemi bizottságainak vezetőségével, hogy munkájuk, tevékenységük sajátosságait és a jövőbeni feladatokat a 1962-re vonatkozó kollektív szerződés teljesítésének szempontjából, valamint az 1963. évi kollektív szerződés tervezetének megbeszélését. Mindezeket követően számos más időszaki kérdés megvitatására is sor került.

A mezőgazdaságról, kérdezz-felelek formában

Csütörtökön este szívfalásig megtelt a zimdand-ujfalusi kultúrotthon tágas terme. Mindennapi életükkel kapcsolatos kérdésekről, mezőgazdasági és állattenyésztési problémákról rendeztek vita estét, kérdezz-felelek formában. E jól sikerült rendezvény alkalmával számos érdekes mezőgazdasági, állattenyésztési kérdéssel kapcsolatos problémát tisztáztak. Az est igen hasznos és szórakoztató volt.

Ismeretterjesztő, nevelő filmciklus

Az elmúlt hét folyamán két filmciklust rendeztek több környekből helyszínen. Horlând Vinđin és a városhoz tartozó Vladimirescu három napon keresztül sorozatosan olyan filmeket mutattak be, amelyek a mezőgazdaság és állattenyésztés különböző kérdéseire adnak választ. Tudományos filmciklust rendeztek Szecánynon, Fegyverházán és Kovaszincón.

Ott van a másik csoportban — mondotta egy piroszposztság arcú, szőkehajú lány. Simina Elena brigádfelvezető az egyik csoportban néhány szakiskolai tanulónak magyarázta hozzáértéssel: miként kell a szálakat bekötni a géphez. Megkértük: beszéljen a brigád munkájáról, életéről. — Huszonnégyen dolgozunk a brigádban. Amikor

A hetes számú brigád

másfél órával ezelőtt átvettém a kis munkaközösség vezetői, bizony igen gyenge eredményeket mutathattunk fel. Tapasztaltam, hogy a brigád tagjaiból hiányzik az összhang, a kezdeményezési szellem — mondotta, majd így folytatta: Mindez a termelés, valamint a minőség rovására ment. Az első hónapokban csak nehezen teljesítettük tervfeladatainkat.

Mit tettek a hiányosságok felszámolásáért és hogyan sikerült az előre kerülő? — Miután megbiztak a

„A kubai forradalom — képekben”

A Külföldi Kapcsolatok Román Intézetének rendezésében szerdán délelőtt a Dalles teremében megnyitott „A kubai forradalom képekben” kiállítás.

A fényképkiallítás bemutatja a kubai népek az utóbbi tíz évtizedben vívott forradalmi harcát s az országban végbe ment forradalmi átalakulásokat. Batista diktatorkus rendszerének megdöntése után. A kiállított több mint 500 fénykép legnagyobb részét a Kezdeti mozgófilm utolsó szerkesztőjének tagjai készítették — gyakran rendkívül nehéz körülmények között. A felvételek híven tükrözik a kubai nép állhatatosságát és hősiességét a forradalom ügyéért, azt a

törekvést, hogy valóra váltsa a magasztos eszméket, amelyekért a nép sok fiai életét áldozta.

A kiállítás megnyitásán részt vett Eduard Mezincescu helyettes külügyminiszter, Dumitru Popescu, a Művelődés- és Művészetiügyi Állami Bizottság alelnöke, Iorgu Iordan akadémikus, a Román NK Akadémiájának alelnöke, A. Bulcan, a Külföldi Kulturális Kapcsolatok Román Intézetének alelnöke, Ion Jalea, a Képzőművészek Szövetségének elnöke, Sanda Răușan, az Országos Bekezdési Bizottság titkára, művelődési és más kulturális dolgozók, román újságírók és külföldi sajtótudósítók.

minőségű fonalat készítsenek.

Néhány fonógéphez látogatunk el. Itt ismerkedünk meg Creli Dorina, Novac Margit és Csiki Erzsébet fonónőkkel. Mindhármán jól felkészült szakmunkások. Szeretik foglalkozásukat és hasznos tagjai a brigádnak. Ők a munkafegyelmek példaképei. Példájukat a brigád valamennyi tagja követi.

Ottartózkodásom alatt meggyőződtem arról: a 7-es számú brigád csakugyan összeforrt munkaközösség, amely fáradságot nem kímélve törekszik arra, hogy méltó helyet foglaljon el a többi termelési brigád közt.

De még van valami, ami jellemző erre a brigádra és pedig az, hogy tagjai munkaidő után szabadidejüket együtt töltik. Már eddig néhány közös színházlátogatást szerveztek, melyek alkalmával megtekintették az A treia, patetică és az Elvesztett levél című színdarabokat. Ez is arra mutat, hogy a 7-es számú brigád összeforrt munkaközösség, melynek tagjai együtt dolgoznak, tanulnak, szórakoznak.

Lengyel László

Elutazott hazánkba a Szovjetunió Legfelső Szovjetjének küldöttsége

Péntek délelőtt elutazott a fővárosból a Szovjetunió Legfelső Szovjetjének küldöttsége, amely a Nagy Nemzetgyűlés meghívására látogatást tett hazánkban.

A küldöttség elutazásakor a báneasi repülőtéren jelen voltak a következő elvtársak: Stefan Voitec, a Nagy Nemzetgyűlés elnöke, Anton Molescu, a Nagy Nemzetgyűlés alelnöke, az Allamtanács több tagja, Pompliu Macovei külügyminiszterhelyettes, a Nagy Nemzetgyűlés állandó bizottságának elnöke és alelnöke, képviselők, az ARLUS Főtanácsának és kü-

lönböző állami szervezeteknek képviselői, üzemi dolgozók. Jelen volt I. K. Zsegalin, a Szovjetunió bukaresti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

Stefan Voitec elvtárs, a Nagy Nemzetgyűlés elnöke jó utat kívánt a küldöttség tagjainak. Grigore Ivanovics Kozlov, az SzKP Központi Revizió Bizottságának tagja, a Leninrád tartományi szovjet elnöke köszöntet mondott a szilvényes szavakkal.

Plonirok csoportja virágcsokrokkal kedveskedett a küldöttség tagjainak. (Agerpres)

Befejezték az előkészületeket

A CFR L-8-as részleg munkaközössége már befejezte a téli előkészületekre vonatkozó munkálatait. Hogyan sikerült ilyen szép eredményt elérniük ezen a téren? Erre a kérdésre Vesa Pavel kommunista, a részleg ellenőre válaszolt. Elmondotta, hogy még a nyáron összeállították a téli előkészületekre vonatkozó intézkedési tervet, amely magába foglalta a részlegnek mind a 11 vonal körzetét.

Azóta eltelt néhány hónap és ez az idő elegendő volt arra, hogy minden tervbe volt intézkedést valóra váltsanak. Itt-bék között megépítették 1740 folyóméter hidat, 770 folyóméter csatornát, biztosították az esővíz lefolyását a vasutvonalakról, fagyveszély ellen szigetelték 20 hidraulikus szlopot (viztartályt), felszerelték 50 darab indikátort a hőmérsékletmérésre stb. Ugyanakkor elvégezték a részleg összes épületeinek ellenőrzését és javítását, a Fűtőházban fűtésfalas üvegablakkal helyettesítették az egyszerű ablaküvegeket, korlátot szereltek fel a viaduktokon stb.

Ezekben a munkálatokban szorgalmas, fáradszomjas munkájuk révén kitűntek Dragos Petru, Munteanu Dumitru, Ponta Petru, Ispravnic Lazăr és mások. Dícséretet érdemelnek a gép és asztalos műhelyek dolgozói is, akik biztosították a vonalkörzetek számára a téli szükséges szerzőmunkát. Nem hagyták figyelmen kívül a rak-tárak ellátását meg megfelelő anyagokkal: hólapátal, vessző-szerűekkel, parafinozott fáklyákkal, a szükséges mennyiségű tüzelővel. Hasonlóan rendezték a részleg összes épületeinek ellenőrzését és javítását, a Fűtőházban fűtésfalas üvegablakkal helyettesítették az egyszerű ablaküvegeket, korlátot szereltek fel a viaduktokon stb.

A téli előkészületekkel egy időben kiképzést is tartottak a részleg dolgozóival, a közeledő zavartalanosságra, biztonságára vonatkozó szabályokról.

Darula Ioan

„Amikor Amerika meg akarta vásárolni Kubát”

A Die Tat című svájci lap a fenti címmel cikket közöl az amerikai-kubai kapcsolatok történetéről. E kapcsolatok története arról tanuskodik, hogy a jelenlegi világ csupán egyik áncszeme az észak-amerikai imperializmus kubaiellenes intervencióinak és agresszióinak.

„150 év óta — hangsúlyozza a lap — az USA igyekezett megvásárolni ezt a szigetet, elfoglalni, beavatkozni belügyeibe”.

Még 1800-ban Jefferson, az USA akkori elnö-

ke fontos gazdasági érdeke is elkerülhetetlenül belesorolja ebbe a konfliktusba. Az USA — azzal az ürüggyel, hogy robbanás történt a havannai kikötőben — horgonyozó Maine amerikai hadihajón — hadat üzent Spanyolországnak és elfoglalta Kubát.

Amint a lap a továbbiakban rámutat, Kubát ezt követően az USA katonai uralma alá került, később pedig amerikai protektorátus lett. „A kubai alkotmányt, — írja az újság — az USA érdekeinek megfelelően készítették meg; az alkotmány egyik záradéka feljogosította Amerikát arra, hogy tengerészeti támaszpontokat létesítsen Kubában és beavatkozzon a sziget belügyeibe. 1902-ben felépült a guantanamoi amerikai tengerészeti támaszpont”.

Ilyen körülmények között — állapítja meg a lap — Kubában állandóan bizonytalan volt a politikai helyzet, ami egész sor diktatúrát hozott a kubaiaknak. A Die Tat a kubai diktátorok-kal kapcsolatos amerikai politikáról ezeket írja: Az USA „benemaratkozik” politikát folytatott a hatalomra került diktátorokkal, előbb Gerardo Machadoval, utána pedig a hírhedt Batistával szemben. Batistát az USA nemcsak eltűrt, de hosszú ideig támogatta is. Az uralma alatt történt az amerikai gangsternek különös népszerűsége: a gangsternek átvették a havannai játéklukákat és éjszakai lokálokat, hatalmas protektorátusokat pedig megosztották Batistával.

1959-ben, a spanyol uralom elleni kubai forradalom kezdete-kor, Cleveland elnök kijelen-tette, hogy az USA belső békéjét és le-tét.

A Vörös Trió gyár újabb felszerelési közé tartoznak az Interlock gépek. A vállalat szorgalmas munkával gyorsan elsajátították kezelőüket. E gépek ügyes kezű kezelői közé tartozik Esoboaile Elisabeta is aki nem csak normáljának rendszeres teljesítésével, hanem munkája kiváló minőségével tesz eleget feladatainak.

A terméshozam növelése érdekében

A pécskai állami gazdaságban ebben az évben is nagy figyelmet fordítanak a talajjavításra. Így a többi között a buzavetés alá 330 hektárra 8315 tonna istállótrágyát, 731 hektárra 154 tonna műtrágyát és 227 hektárra 4135 tonna méshabarcot szórtak.

A gazdaságban ezekben a napokban az ősi mélyszántás elvégzése és a talajjavítás a legfontosabb feladat. Kukorica alá eddig 70 hektárra 1990 tonna istállótrágyát, 30 hektárra műtrágyát és 115 hektárra méshabarcot szórtak. A tervszerint további 250 hektár kukorica vetés alá szórni meg istállótrágyát. Az állami gazdaság szorgalmas traktorosai a 753 hektár ősi mélyszántásból eddig több, mint 500 hektáron végeztek el ezt a fontos munkát.

a Készruhágyár IMSz alapszervezetében

százalékban teljesítették. Kivétel részüket abból a nemes küldeményből is, amelynek legfőbb célkitűzése a termékek minőségének javítása. Gyárl viszonylatban októberben 101 százalékban tették e'egyet ennek a kötelezettségüknek. Ezekhez az eredményekhez olyan fiatalok járultak hozzá, mint Hircinu Florica, Ardelean Erica, Boaru Elisabeta, Ehrengruber Oprita az 4-5-ös és Burulana Margareta a 2-es számú részlegről.

Könyvterjesztés

Nemcsak arról híresek a késhu-
garvári fiatalok, hogy a
terveldatottak teljesítésének é-
lenjáró, hanem arról is, hogy
szeretnek olvasni. Ezt bizonyít-
ják az alábbi példák is.

Az IMSZ íródbán ott függ a
falon az IMSZ Bánát tartomá-
nyi bizottságának verseny zászla-
ja, amellyel a könyvtérjesz-
tésben kivált alapszervezetet
tüntette ki. A zászlot még ta-
lyány kapták. Az ideén ismét nagy
lendülettel láttak hozzá a
könyvtérjesztési munkához. Az

A Helyi Szakszervezeti Tanács Kultúrszövetségének kezdeményezésére a gyárak, vállalatok műkedvelő-együttesei nyilvános kultúraadásokon mintegy százből többek tudásukat, az utóbbi időben elért eredményeiket. A seregszemle keretében színvonalas előadást tartottak a napokban a December 30 gyár klubjában, ahol üzemigimnasztrigádok, táncsoportok, énekkarok és szőlőeszek bizonyították be rátermettségüket.

A klub tágas előadó-termében a nagyszemű nezőkőszőnyeg előtt elsőnek a vendéglátó December 30-ig énekkara és szavalkóruza adott elő a Nagy Októberi Forradalomról szóló műsorát. Megőlté Maria, Cărare Georgeta, Nicolaeşcu Elena, Gaica Dumitru, Caba Anghel, Moldovan Gavril és mások jó előadóművelőiként tündek ki a szerepeik közül.

Ezt követően a gyár előfőnöke, részlegének rigmusbírája a szöveget, nagy sikerrel. Mladin Ioan, Tiplea Georgehe, Magyar Anna, Faur Florica és mások igen tehetséges előadónak és énekeseknek bizonyultak.

Mind tartalmi, mind formai szempontból jó művészi teljesít. ménynt nyújtott a Precetia szöveket kezelt rigmusdrigáddá, amely műlsorában az egyes részlegekben folyó munkával, a még felszámolásra váró hiányosságokkal foglalkozott. Igen hatáso volt a szövetkezeti fallufjással kapcsolatos jelenet, amellyel a minőség javításáért folyó harcot érzékeltették. A szereplők közül különösen kiténtek Gyllre Károly, Blágua Angela, Roma-

Valósággal ünnepnapot jelent Marin Hodinā - kollektivistá számára, amikor Lisandru fia hazérkezik a brigádos iskolából. A házigazda örömeiben koccint egyet a gazdaság éppen arraajró elnökével és a hosszú távollét után hazakerkezett fiával.

Felvételünk az aradi Állami Színház művészei által, a közelmúltban bemutatott *Indrásneala* című színdarab előadásán készült.

Az orczafalvi GTA 13 kollektív gazdaságot szolgált ki, egyre több és jobb mezőgazdasági géppel, felszereléssel. Eyről-évre javul a GTA traktorosai által végzett munka minősége, s ennek folytán a kollektív gazdaságokban emelkedik a hektáronkénti terméshozam is. A tavaszon a GTA körzetéhez tartozó kollektív gazdaságokban mindenként a legmodernebb gépekkel végeztek a kukorica vetését s a vetésterület mintegy 95 százalékan kétszer, sőt háromszor géppel kapálták. Komoly segítséget nyújtottak a kollektívistáknak a nyár folyamán a kalászos gabonák betakarításánál. A GTA 79 arató-céslő kombájna hozzájárult ahhoz, hogy a környező kollektív gazdaságokban 10 nap alatt szeszvesztőség nélkül végezzék el a kenyérgabona betakarítását.

A kollektív gazdaságokban kifejtett eredményes munkát elismerően tükrözi az, hogy az országfalvi GTÁ szorgalmas traktórszállítói évű tervfeladataikat november első dekádjában már hektárok önköltségi árát s így — az üzlemenyaggal, és a cse-realkatásokkal való takaré-
koskodás folytán — az említett időpontig 438.264 lej megtaka-
rítást értek el.

év első kilenc hónapjában 9000 lej értékű könyvet értékesítettek. Szép sikereket értek el a könyvbarátok táborának gyarapításában is. A 234 IMSZ-tag közül 164-en viselik a Könyvbarátok jelvényét. Csupán idén 80-an szerezték meg a jelvényt, ötvenegy IMSZ-tag pedig most készül a vizsgára.

A Készruhágyár IMSZ blózt. ságában nagy figyelemmel fordítanának a fiatalok politikai nevelésére is. Az IMSZ politikai oktatási év megkezdése előtt a párt. alapszervezet utmutatásán alap. ján kiválasztották azokat a fia. lakokat, akik mind politikai, mind pedig szakmai felkészült. ség szempontjából a legalka. masabbak a politikai körök ve. zetésére. Az előkészületek során. sem előtt tartották a fiatalok. kal való beszélgetés fontosságát. Így a 6 tanulmányi körbe, ahol az IMSZ Szervezeti Szabályzatát és az Ismerjük meg hazánkat körök anyagát tanulmányozzák, sikerült 180 ifjunktást bevon. ni. Valamennyi körben tervsz. rielen haladnak az anyaggal.

A Szovjetunió Legfelső Szovjeté küldöttségének tagjai csütörtökön délelőtti ellátogattak az Atomfizikai Intézetbe. A vendégek kíséretében volt Anton Ioiesescu, az Nagy Nemzetgyűlés elnöke és Anton Breitenhofer, az Allamtanács tagja.

Az Atomfizikai Intézetben a küldöttség tagjai Horia Hulubei akadémikus, az Intézet igazgatója és a vezetőség több más tagja fogadta.

Bukarestben véget ért a román-bolgár régészeti szeminárium, az Alduna térségi szlávok létezéséről és a balkáni-dunai kultúra problémáiról a korai feudalizmusban.

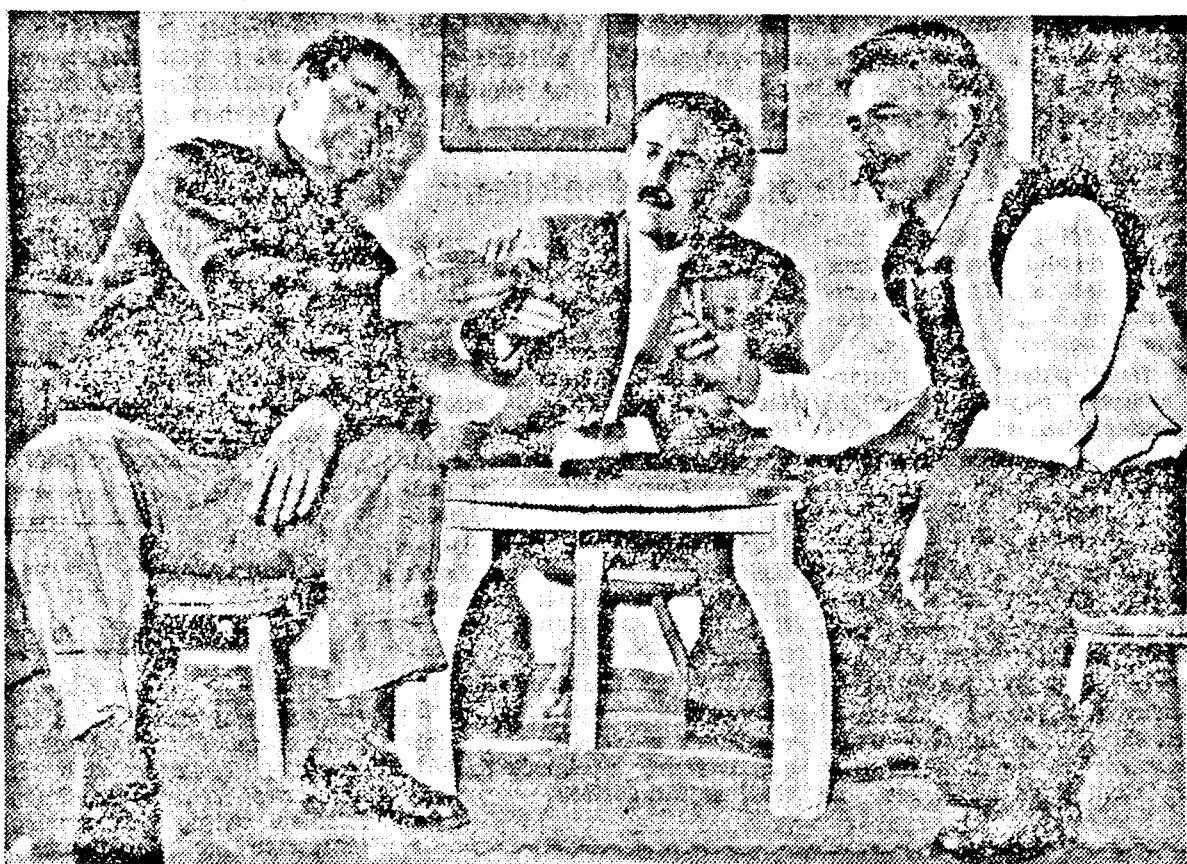
A szeminárium négynapos munkálatait alatt 24 beszámolót és közlést terjesztettek elő a Róman NK Akadémiája régészeti intézetének és a Bolgár NK Tudományos Akadémiája régészeti intézetének kutatói.

(Agerpres)

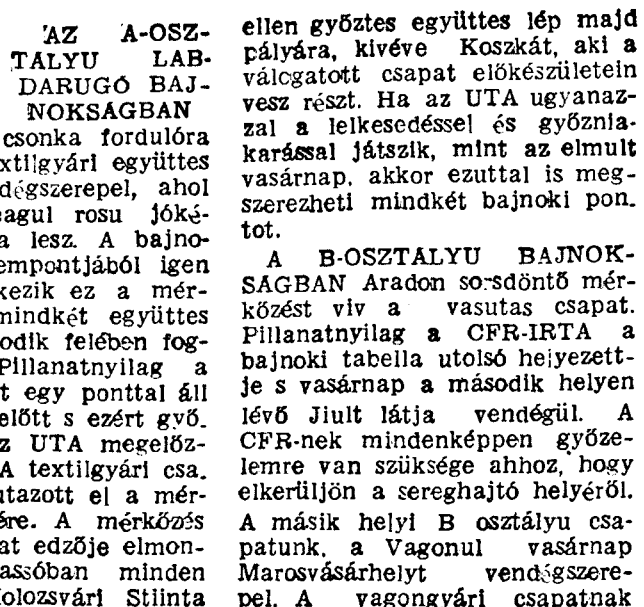
Kürtösön a szülői bizottság szép példáját nyújtotta a közös összefogásnak, amikor az épülő új iskola alapozási munkálatainak elvégzését vállalta. A közösen ugyanis a régi iskola épület kisinek bizonyult a megnövekedett létszámú tanulók befogadására. Ezért van szükség arra, hogy új, korszerű iskola építésével gondoskodjanak a minél jobb tanulási feltételek biztosításáról. Az épületanyag javarészt már beszerezték. Rendelkezésre áll a kő, cement, téglák.

létesített laboratóriumban végezhetik el a tanulók. Az igények kielégítése céljából megkezdtek négy újabb tanterem építését. A most létesült bennlakás számára (a munári, nagytársulat, németszentpéteri gyermekek laktak itt) a négy kollektív gazdaság kulturális alapjából biztosítják a költségek egy részét. Körülbelül 15.000 leír érkezik.

Zuglázásagrák ugyanígy nagy számú képzéselőre van szükségére, éppen ezért intézkedtek úgy, hogy a meglévő iskolákat újabb évfolyamokkal bővítsék. Így Fenlakon, Kürtősen, második évfolyamot létesítettek, Pécskán az idén 5 első évfolyam nyílt, ugyancsak Orcizál-
fán 3 első évfolyamon nyerhetnek szakképesítést a mező-
gazdaság jövő szakemberei.

Bainoki fordulók előtt

ellen győztes együttes lép majd pályára, kivéve Koszák, aki a választott csapat előkészületein vesz részt. Ha az UTA ugyanazal a lelkesedéssel és győzniakardással játszik, mint az elmúlt vasárnap, akkor ezuttal is megszerezheti mindkét bajnoki pontot.

A B-OSZTÁLYU BAJNOK-
SAGBAN Aradon so-söntő mér-
kőzést vív a vasutas csapat.
Pillanattylag a CFR-IRTA a
bajnoki tabella utolsó helyezett-
je s vasárnap a második helyen
lévő Jiult látja vendégül. A
CFR-nek mindenképpen győze-
lemre van szüksége ahhoz, hogy
elkerüljön a sereghajtó helyéről.
A másik helyi B osztályu csap-
atunk, a Vagonul vasárnap
Marosvásárhelyt vendég-sze-
rel. A vagonvári csapatnak

egy döntetlen is elég ahhoz,
hogy megszilárdítsa helyét a
közénmezőnyben.

A TARTOMANYI BAJNOKSÁGBAN szereplő csoporthoz Teba Aninán játszik. Reméljük, a textilyáriak eddigi sikeres szereplésükhöz hasonlóan, ezúttal is megállják helyüket s újabb örömet szereznek szurkolóiknak. Itt említjük meg, hogy a Teba 19 mérkőzésen egyetlen vereséget sem szenvedett el. A közönséget együttes vasárnapi ellenfele a harmadik helyezett Temesvári Dinamo lesz. Ha az ICA megszerzi mindkét bajnokipontot, két csapatot is megelőzhet a bajnoki táblázaton. (A mérkőzésekről szóló részletes tudósításokat keddi sporthirdetőkben közöljük).

Röplabda A tartományi röplabda bajnokság során követhető fordulójan vasárnap reggel fél tíz órai kezdettel az építelőpariakk Marospartí pályáján a Vörös Trikkó együttess a temesvári Sándát-tea legjobbjáit látja vendégül. Tíz órák a helyi Constructur-ol a temesvári Politechnika jóképességi csapátával mérí össze erejét. Tizenegy órák a Sándáttea női csapata helyi rangadó a Teba-val mérkőzik.

Északi első mérkőzését játszva otthonában. Ezutal ellenfele a temesvári Agronomia együttese lesz. Mint ismeretes, az első kör fordulójában az aradi kosárlabdázók Temesvárt mérköztek a Medicina és a Politehnika csapataival s mindkét találkozójukat fölényesen megnyerték. A vasárnapi mérkőzésre délelőtt tíz órai kezdettel kerül sor, szép idő esetén a Construcorul pályán, kedvezőtlen idő esetén pedig a Sportiskola Eminescu utcai tervében (Dózsa filmszínház felett).

sporthusztort. A CFR-IRTA ezen a vasárnapon hazai pályán a petrillai Jutul együttesével mérkőzött a bajnoki pontokért. A találkozóra délután fél háromkor került sor a CFR stadionban. Délelőtt 10.30 órai kezdettel az ICA pályán a közlmezmi csapat ellenfele a temesvári Dinamo lesz. Az országos ifjúsági bajnokságért folyó küzdelemben az UTA stadionban délelőtt fél tizen órai kezdettel a textilgyáriak a Turnu-Severin-i Drubeta csapatával mérkőznek, míg a CFR stadionban déli háromnegyed órai kezdettel a CFR-IRTA ifjúsági együttese a szombolyai Ceramica együttesével mérkőzik.

**Tartományközi
verseny —
Aradon**
Kultúresem
nyekben ga
dagnak m

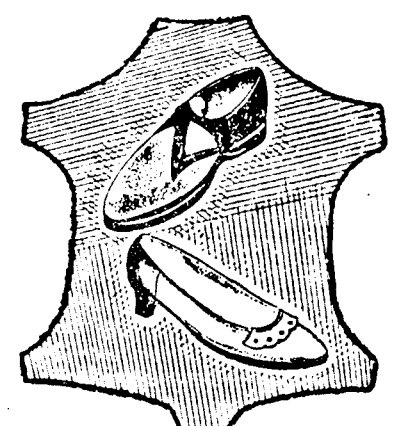
**Szimfonikus
hangverseny**
Az Aradi Alla-
mi Filharmónia
szombaton, no-

MAKSZIM GORKIJ filmszínház
(Mikela): Feltámadás (első
és második rész). **ILIE PINTILIE**
filmszínház (Mosóczy-telep):
Hóvirág.

Vasárnap a
műkedvelőké a
Kulturpalota
nagytermének
színpada. Itt
rendezik a meg-
szokott hétrégi
Ez alkalommal a December 30
ütem, valamint
gyár műkedvelői
dallal, táncsal,
szórakoztatják a
közönséget.

**Vasárnap,
november
18-án, dél-
előtt fél 11
órákor:** Fips
si ursul la
cire és dél-
után 4 órákor: Holnărici.

A BŐRIPARI
szakképzési központ
MEGRENDELŐ RÉSZLÉGEN
kecskeszaki harkos és
mugalmas
CIPOKET
készít

ros brigádokat. A GTA műveiben nagyszámu elkövetők részét tettek újrahasználatává s ezzel is hozzájárultak az önköltség csökkentéséhez.

A pártalapszervezet rendszeresen elemezte a munkálatainak menetét és idejében megfelelő tájékoztatókat hozott a felmerült hiányosságok kiküszöbölése érdekében. A kommuniztációnak élén jártak, példamutatóan szolgáltak mind a munkafeladat teljesítése, mind pedig az önköltségi ár csökkentése érdekében folytatott harcban. Így sikerült elérni, hogy az orczafai géppalánál a költségek határidő előtt teljesítésükkel 1962 évi tervfeladatukat

A közelmúltban a GTA párt
 az érzékenyebben, valamint
 a gazdasági kérdések feldolgozása
 1963-as évi törvény módosításá
 a. Ennek alapján az ország
 alvi GTA 17.284 normálhekt
 árral végző majd többet, min
 rra az évben. A GTA trakt
 osal felkészítéssel fogadták
 törvény módosításait, tudvár
 zt, hogy annak megvalósítá
 ához új gépeket, felszerelése
 tnak kapnak és vállalták, hogy
 jövő évben is teljesítik az
 örányszatot.

AMOZIKBAN vetítik

DÓZSA GYÖRGY filmszín-
ház: Hucklebery Finn ka-
landjai. NICOLAE BALCES-
CUJ filmszínház: Az iste-
nek ellen. HERBAK JA-
NOS filmszínház: Levél egy is-
meretlenlőtől. I. L. CARAGIALE
filmszínház: Leszállt az éj.
IFJUSÁGI filmszínház: Mongo-
lok. PROGRESSU filmszínház
(Ujradar): Huramzamin vára.
SOLIDARITATEA filmszínház
(Gái): Házaszárból elcsúszás

Autók dukózása és kárpitozása
különböző tárgyak dukózása
gyorsan és szakszerűen készül
a „Precizia” szövetkezet
Sava Raicu utca 116 szám alatti
RÉSZLEGÉN

G. L.

miújság a KÜLPOLITIKÁBAN

Az ENSz közgyűlés XVIII. ülésszaka

1963 folyamán történjen meg a világ végleges gyarmattalanítása

NEW YORK. (Agerpres).

1963. október 24-én, az ENSz megalakulásának 18. évfordulója legyen a kolonializmus végleges megsemmisítésének napja bolygónkon — követelte Diallo Teili, Guinea képviselője az ENSz-közgyűlés november 15-i plenáris ülésén, amely megvizsgálta miként megy végbe a gyarmati országok és népek függetlenségének megadására vonatkozó nyilatkozat végrehajtása.

Diallo részletesen beszélt ennek az N. Sz. Hruscsov, szovjet kormányfő javaslatára elfogadott nyilatkozatnak az

óriási fontosságáról s az ENSz második politikai alapokmányának nevezte a nyilatkozatot.

Diallo nagyra értékelte a 17 tagú különbizottságnak a gyarmati országok és népek függetlensége megadására vonatkozó nyilatkozat végrehajtása érdekében kifejtett tevékenységét. A szónok végül felszólította a Közgyűlést, fogadjon el Guineának azt a javaslatát, hogy 1963 folyamán megtörténjen a világ végleges gyarmattalanítása. A jelenlévők viharos tapsal fogadták ezt a felhívást.

Ezután Joseph Winiewicz, a Lengyel NK megbízottja szólt fel. Az általános és teljes leszerelés kérdése után — hangsúlyozta — a gyarmattalanítás kérdése áll a fő helyen a mai nemzetközi életben. A gyarmati iga alól felszabadult országok fontos szerepet töltenek be a nemzetközi kapcsolatokban.

Az ENSz nem lehet közömbös a leigázott népek jövője iránt. Meg kell akadályozni a kolonialisták arra irányuló mesterkedését, hogy örökös rabslábasban tartsák Angolt, Mocambique-ot, Rhodésziát és más országokat.

Lengyelország kiadta támogatást Guineának azt a javaslatát, hogy legkésőbb jövő októberben az összes országok adják meg a függetlenségüket.

Ezt követően Gabon külügyminisztere kijelentette, hogy a különbizottság tevékenysége fontos határkő a függő országok felszabadításának útján. Ellátta a dél-afrikai kormány és az angolai portugál hatóságok fajtildozók politikáját, s hangsúlyozta, milyen nagy veszélyt rejt magában az a tény, hogy a NATO-országok fegyvereket bocsátanak Portugália rendelkezésére. Gabon — mondotta befejezésül — nem kíméli erőit, hogy minél közelebb hozza az összes elnyomott népek felszabadulásának napját.

Röviden...

KARLSRUHE. A karlsruhei törvényszék három évi börtönrítelte Otto Hubertet, Németország Kommunista Pártjának tagját, akit „összeszkálvo tevékenységgel” és illegális hadalóm terjesztéssel vádolnak.

ROMA. November 16-án 70.000 római építomunkás sztrájkba lépett anyagi helyzete megjavításáért.

PARIZS. Waldeck Rochet, a Francia Kommunista Párt helyettes főtitkára november 15-én a rádióban és a televízióban beszédet tartott s abban elítélte a kormány politikáját.

Waldeck Rochet felhívta a választókat, hogy szavazzanak az FKP jelöltjeire és kövessék el mindent „a személyi hatalom és a reakció jelöltjeinek” vereségéért.

KISINYOV. Kisinyovban kiállítás nyílt meg Románia jövőbeni festőművészeinek munkáiból. A kiállított 32 munka — többnyire akvarell — a romániai művészeti középiskolák növendékeinek alkotása.

A Szovjetszkaia Moldavija című újság a többi között kiemeli Liviu Suhar, Cornelia Ailincui és mások festményeit, amelyek az illegálisan vívott forradalmi harcra emlékeztetnek. A kiállításnak szép sikere van.

Ebéd A. I. Mikoján tiszteletére

HAVANNA. Agerpres. TASZSZ: A. I. Alekszejev, a Szovjetunio kubai rendkívüli és meghatalmazott nagykövete november 15-én ebédet adott A. I. Mikoján, az SzKP KB Elnökségének tagja, a Szovjetunio Minisztertanácsának első alelnöke kubai látogatása alkalmából.

Az ebédet részt vett Osvaldo Dorticos Torrado, a Kubai Köztársaság elnöke, Fidel Castro miniszterelnök, a Kubai Egye-

sült Forradalmi Szervezetek Országos Vezetőségének első titkára, az EFSZ Országos Vezetőségének számos tagja, Ernesto Guevara iparügyi miniszter, Emilio Aragones, az EFSZ Országos Vezetőségének titkára, Carlos Rafael Rodriguez, az Országos Földreform Intézet elnöke és Raul Roa külügyminiszter.

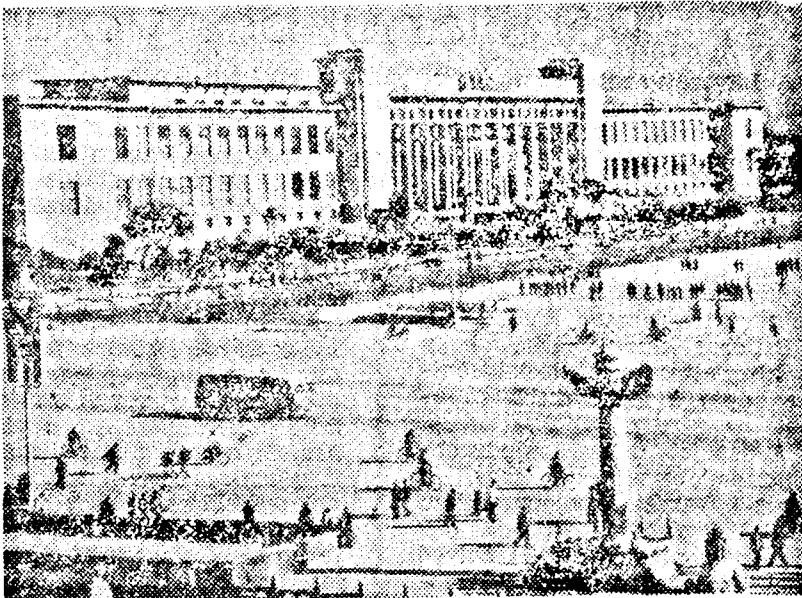
Az ebéd a testvéri barátság és szívélyesség légkörében folyt le.

Nem vezetett eredményre az oxfordi „vizsgálat”

NEW YORK. (Agerpres).

A szövetségi hírszerző iroda (FBI) befejezte az oxfordi (Mississippi állam) faji zavargások alkalmával elkövetett 450 tüzfegyver megvizsgálását, amelyek Paul Guilhardnak, a France Presse különtudósítójának és Roy Gunter oxfordi lakosnak a halálát okozták — jelenti a France Presse new-yorki tudósítója. A hírgyörgység szerint a vizsgálat megállapította: a fajtildozók száz meg száz karabélyt, puskát és pisztolyt készítettek elő, hogy akár fegyverrel is megakadályozzák James Meredith színesbőrű diák beiratkozását az oxfordi egyetemre. A vizsgálat eredménye szerint a két áldozatot „ismeretlen tettesek” lötétek le közvetlen közelből.

Ugyancsak a France Presse közli, hogy az oxfordi egyetem fehér hallgatói november 15-én újabb incidenst robbantottak ki: „Bösszút akartak állni” két diáknak, akik elég „merészek” voltak ahhoz, hogy az asztalnál a néger diák mellett foglaljanak helyet. A huligánok feldúlták a két diák szobáját, tönkretették könyveiket és összetörték butorikaikat.

Képünkön a pekingi (Kínai NK) Nemzeti Múzeum épülete

Borúlátó hangulat Londonban a brüsszeli tárgyalások előtt

LONDON. (Agerpres).

Az angol lapok borúlátó hangnemből kommentálják Angliának a Közös Piachoz való csatlakozására vonatkozó tárgyalások utraeredését. Londonban nem biznak abban, hogy a három napos miniszteri megbeszélések kimozdítják a holtpontról a brüsszeli tárgyalásokat. Sőt, mi több, egyesek amiatt agódnak, hogy az újabb tárgyalások nemcsak hogy elmélyítik a feszültséget, mint ez az előző megbeszélés alkalmával történt, hanem válságot idézhet-

nek elő a tárgyaló felek viszonyában.

„Egy komoly válság kirobbanása nagyon is valószínű” — írja a Financial Times — s megállapítja: „Az utóbbi két hónapban a hat ország álláspontja kétségkívül merevebb lett”. A lap a továbbiakban felhívja a hat nyugat-európai országot „közeledni”. Angliához, majd felhívja a figyelmet arra, hogy „a tárgyalások végénveszenek zsákutcába jutnak, ha tudszítják a hirt az Angliára gyakorolt nyomás tekintetében”.

Befejeződtek a tárgyalások Adenauer és Kennedy között

WASHINGTON. (Agerpres).

TASZSZ:

November 15-én este Washingtonban befejeződtek a tárgyalások egyrészt Adenauer, a Német SzK Kancellárja, másrészt pedig Kennedy, az USA elnöke és Rusk külügyminiszter között.

Adenauer és Kennedy zárómegbeszélése után a Fehér Ház közleményt adott ki. A közlemény rámutat, hogy Kennedy és Adenauer megvizsgálták a legutóbbi nemzetközi eseményeket és tanulmányozták a további kilátásokat a megoldandó kérdések körülhatárolására és a béke optimális biztosítására.

A közlemény hangsúlyozza, hogy Kennedy és Adenauer megvizsgálták a német kérdést, „beleértve Berlin problémáját” is. A tárgyalások részvevői hangzottak a nyugati hatalmaknak azt a szándékát, hogy „minden körülmények között és az összes eszközök segítségével” megvédik a jelenlegi nyugat-berlini megszállási státust.

A közlemény hasonlóképpen rámutat, hogy az USA elnöke és az NSZK kancellárja megvitatták az „Európa gazdasági és politikai integrációjával kapcsolatos politikai és katonai kérdéseket”. A közlemény azonban egyetlen szóval sem említi, hogy

létrejött-e valamilyen egyezmény az USA és Nyugat-Németország között Bonn fegyveres erői létszámának növeléséről, amelyet, mint ismeretes, Washington szeretne elérni nyugatnémet szövetségességétől.

A közlemény hangzatos kijelentéseket tartalmaz a „reger-tésről” és „teljes öszhangról”. Ennek ellenére az amerikai sajtó, a tárgyalások menetéről és eredményeiről szóló beszámolóiban hangsúlyozza, hogy a valószínűleg megbeszélések eredménye korántsem oly kedvező mint azt a közlemény feltünteti. A New York Times november 16-i számában nyíltan megjegyzi, hogy „a tárgyalások legközelebb hűvös volt”. Az amerikai újságok ezzel az értékeléssel egyet értenek, hangsúlyozzák: Adenauer makacsul elutasította az Egyesült Államoknak azt a követelést, hogy Nyugat-Németország váljon magára lényegesen nagyobb részt a NATO kiadásából. Ezzel egyidejűleg — mutat rá a Washington Star — Adenauer amellett károskodott Kennedy elnök adon biztosítékot, hogy a német kérdésben és a nyugat-berlini problémában folyó tárgyalások idején nem fogad el semmilyen kompromisszumot.

Megtorlások Dominikában

SANTO DOMINGO. (Agerpres).

A Dominikai Köztársaság Népi Szocialista Párt Központi Bizottsága megbeszélte a kormányt, amely az USA-nak a forradalmi Kuba elleni agresszív akciói óta még fokozottabb mértékben üldözi az ország demokratikus és haladó erőit.

Az észak-amerikai imperializmus által elindított megtorlásoknak politikai és szakszervezeti vezetők, diákok esnek áldozatul — hangzik a Népi Szocialista Párt KB nyilatkozata. Rendőrségi besugók és

ügynökök bandái zavarják meg az otthonok nyugalmát. Betiltották a sztrájkokat s rendkívüli állapotot vezettek be. A haladó elemeket börtönbe vetik vagy száműzik.

A Népi Szocialista Párt felszólítja a dominikai népet, hogy „mérjen megsemmisítő csapást” a reakció offenzívájára és vessen véget az imperialista igaának az országban.

A nyilatkozat kifejezi azt a hitet, hogy a nép „megsemmisíti az imperialistáknak és ezek lakóinak összeesküvést”.

JELLEMZŐ ESET

Schidermeyer volt SS-törzsführernek már régóta nem volt oka panaszára. Az utóbbi években kényelmes beosztást kapott a nyugatnémet igazságügyi szervekben. Schidermeyer, akinek lelkiismeretét számtalan büntetés terheli, remekül érzi magát a Würzburg városi közigazgatási bíróság elnöki székében.

Szó se róla, olykor erőteljesen irigykedés. Ez volt rajta az egyik főként akkor történt, ha arra gondolt, hogy volt „bajtársai” közül többen is jobb beosztást kaptak, s még a bonni államapparátusba is bejutottak. És természetesen alkalmas percek is előfordultak életében, amikor leleplezték, hogy háborus bűnös, és a norvég hazafiak elleni megtorlás-kért távollétében el is ítélték Norvégiában. Akkor nagyon megfőjt, már-már arra gondolt, hogy ajánlatos lenne meglepnie. De csakhamar megmondta magát: rájött ugyanis, hogy nincs mitől félnie. Hiszen azoknak a háborus bűnösöknek sem történt bántódásuk, akik sokkal nagyobb botrányokba keveredtek. S a jelek szerint neki volt igaza. A-

mit tudott, jól tudta. Ő is megusztatta annyival, hogy elbocsátották állásából. Ezente, lül hajszálra sem görbült. Vagyonához nem nyúltak, szabadságához meg kevésbé.

Szó se róla, olykor erőteljesen irigykedés. Ez volt rajta az egyik főként akkor történt, ha arra gondolt, hogy volt „bajtársai” közül többen is jobb beosztást kaptak, s még a bonni államapparátusba is bejutottak. És természetesen alkalmas percek is előfordultak életében, amikor leleplezték, hogy háborus bűnös, és a norvég hazafiak elleni megtorlás-kért távollétében el is ítélték Norvégiában. Akkor nagyon megfőjt, már-már arra gondolt, hogy ajánlatos lenne meglepnie. De csakhamar megmondta magát: rájött ugyanis, hogy nincs mitől félnie. Hiszen azoknak a háborus bűnösöknek sem történt bántódásuk, akik sokkal nagyobb botrányokba keveredtek. S a jelek szerint neki volt igaza. A-

Külpolitikai jogyzet

előtt állt. Ez szerzőlt felháborította Schidermeyert, s nyomában segítségért kiáltott, hiszen „merénylet” történt személyi szabadsága ellen. És a rendőrség, mint rendesen, most is operatíván közbelepett: elkobozta az újságróló filmet, hogy így „elejét vegye a sertesnek”.

Miközben a bonni kormány militarista politikája ellen fellépő demokratikus erők szemben a legsúlyosabb intézkedések történtek, a nyugatnémet rendőrség rendkívüli „érzékenyen reagál”, ha a hiltistera hőherők nyugalmát kell biztosítani.

A fenti eset meggyőző példája ennek.

N. Badea

Kormányválság előjelei Bonnban

BONN. (Agerpres). TASZSZ:

Bonn jelenleg olyan helyzetben van, amely egyenesen kormányválságnak minősíthető. A Bundestagban, miniszteriumokban és magánházaokban a politikai vezetők titkos megbeszéléseket folytatnak és kétségbeesett erőfeszítéseket tesznek, hogy megszüntessék azt a politikai zárlatot, amelyre még nem volt példa a bonni állam fennállásának 13 éve alatt. Krome miniszter, akinek Adenauer kancellár washingtoni útja előtt azt a megbízatást adta, hogy

minden áron, legalább az 5 hazatéréséig, tartsa fenn a kormánykoalíciót, szüntelenül a legnagyobb titokban tanácskozott a kormányon lévő Keresztény-Demokrata Unió és a Szabad Demokrata Párt vezetőségével. Mendeivel, a Szabad Demokrata Párt elnökével lefolyt találkozója azonban eredménytelen maradt.

Bonnban elhatározott ténynek tartják Strauss hadügyminiszter lemondását, akinek a kezdeményezésére szervezték meg a Der Spiegel folyóirat elleni, immár közbotránná vált szégyenletes akciót.

Adenauer, aki tisztában van azzal, hogy mit jelentene számára a bonni válság elmerésesedése, lerövidítette washingtoni látogatását. November 16-án elutazott visszaérkezett Bonnba s már a következő napra érkezéleztet tiltást ki a KDU és a Szabad Demokrata Párt vezetőivel, a kormánykoalíció jövőjével kapcsolatban.

KÖZPONTI LOTTO

A központi lottó november 16-i húzásának nyerőszámai a következők:

5, 14, 26, 36, 77, 3, 42, 63, 44, 22.

Különleges nyerőszámok:

A-osztály: 42, 5, 36.

B-osztály: 3, 22, 44.

C-osztály: 14, 26, 77.

Nyereményösszeg: 742.114 lej.

Az utóbbi időben Bonnban, Párizsban, Rómában és Brüsszelben felélenkült a politikai és diplomáciai tevékenység az afrikai országok Közös Piacba való bevonásának kényes kérdése körül. A párizsi, abidzsani (Elefántcsontpart) és brüsszeli találkozó, Schröder nyugatnémet külügyminiszter afrikai országokban tett látogatása és az afrikai országokban akkreditált nyugatnémet diplomaták ugandai érkezése egyrészt feltárta a neokolonialisták azon törekvését, hogy összefogjanak az afrikai országok közös kizsákmányolására, másrészt pedig megmutatta, hogy a Közös Piac országai között fokozódna az ellentét az afrikai érdekszférák felosztása körül.

Minden jel szerint az imperialista hatalmak a gyarmatok elvesztése miatt újabb módokat keresnek a gyengén fejlett országok leigázására, hogy legalább részben ezekre hárítsák át gazdasági nehézségeiket. Szeku Ture, Guinea elnöke ezzel kapcsolatban rámutatott, hogy „a hajdani nyílt kizsákmányolást jelenleg a nemzetközi monopóliozással állandó jellegű kizsákmányolással igyekeznek felváltani”.

A Közös Piac tehát nem azért akarja bevonni a maga gazdasági tömbjébe a minden téren elmaradott afrikai országokat, hogy elősegítse általános fejlődésüket, hanem, hogy

AFRIKA ÉS A KÖZÖS PIAC

lisan csatlakoztak a Közös Piachoz.

Milyen következményekkel jár ezekre az afrikai országokra nézve csatlakozásuk a Közös Piachoz? Hogy megszerezze belegevezésüket, ezeken az országoknál 581 millió dollár „segítség” nyújtottak, s megígérték, hogy 1963—1967 között további 780 millió dollár útjmarkutak. Lehetőség, hogy ezek a számadatok meg is teljesülnek a valóságnak. Am az új afrikai országokban eszököző befektetések lényegében zsiros üzletet jelentenek a nyugati monopóliumok számára. Egyébként is ezek az összegek csak elenyészően csekély hánnyadát képezik annak a mérhetetlen gazdaságnak, amelyet a kolonialisták öt évszázadon át Afrikából elraboltak. Ugyanakkor a segélyeket felkínált összeg rendkívül csekély az illető országok tényleges szükségleteihez képest, s a kolonialisták mindent megtesznek, hogy protitok formájában bőségesen kárpótolják magukat, mégpedig olyképpen, hogy állandóan leszorítják az Afrikából importált nyersanyagok árát.

A „hatók” egyik szónívője

igen sokatmondó nyilatkozatot tett, amely rávilágít, hogy milyen káros kihatással van az illető országok gazdasági fejlődésére a „tizenhatok” társulása a Közös Piachoz. „1961-ben 32 millió tonna vasércet importáltunk. Terveztük, hogy 1965-ben 42 millió tonnára növeljük ezt a mennyiséget. A következő

a szocialista államokkal, valamint e tömbön kívüli álló országokkal, köztük nagyszámú afrikai és ázsiai, s latin-amerikai országokkal. Ezzel több cél is remélnek elérni: Afrika gazdasági politikai és katonai leigázását; az afrikai országok egymással ellen szűztését, illetve segítségük alákaknázását; a gyarmati hatalmak terjeszkedési terveivel szembeni ellenállás megtörsését és az afrikai országok gazdasági fejlődésének megnehezítését.

A West African Pilot című nigériai lap ezeket írja: „Egyesek neoinperializmusnak, mások neokolonializmusnak nevezik, egy dolog azonban biztos: a Közös Piac nagy veszélyt jelent az afrikai államok politikai függetlenség szemponájából. A Közös Piac a NATO katonai tömb tagállamainak gazdasági és politikai egyesülése”.

A Közös Piac tagállamainak nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy a fiatal afrikai államok gazdasági nehézségeit klaknázva el nem kötelezettségi politikájuk feladására készítsék őket, holmi ködös beváltatlalim ígéretek ellenében. Ugyanakkor azt kívánják fölük, hogy mind nagyobb mértékben kövessék a Közös Piacot uraló hatalmak poli-

Külpolitikai kommentár

évtizedekben a gyengén fejlett országok szükségletei növekvő jogjók az acókeresletet. A „társult” országok azonban nem fogadják kónháztól üzemeiket, épitlen. E nyersanyagok felhasználásával mi máris kohászati üzemet építettünk... Olaszországban, s további üzemek épülnek majd Franciaországban és Nyugat-Németországban”. Mint a fenti nyilatkozatból látható, a cöl az, hogy a felszabadult országok meginkább ki legyenek szolgáltatva régi kizsákmányolónknak, s ilyenképpen új eszközökkel állandósítsák a régi állapotokat.

A neokolonialisták az afrikai országoknak a Közös Piacba való bevonásával arra törekcsenek, hogy megátolják az országok kereskedelmének kifejlesztését

tikai irányvonalát. Ezzel nyilván az afrikai országok újabb leigázásához vezethet és elmos minden különbséget az egykori gyarmati rabslás és ennek mai formája, a neokolonializmus között.

Az afrikai népek aggodalommal tekintik a neokolonialisták cselszövéseit és egyre inkább felismerik, hogy milyen veszélyt jelent ez számukra. Több afrikai állam, mint például Ghana, Guinea, Mali, Nigéria, Tanga-nika, Kenya, Uganda vezetői figyelmeztették az afrikai népeket a veszélyre, kiemelve, hogy a függetlenségű harc még nem fejeződött be, sőt egyre élesebb formát ölt.

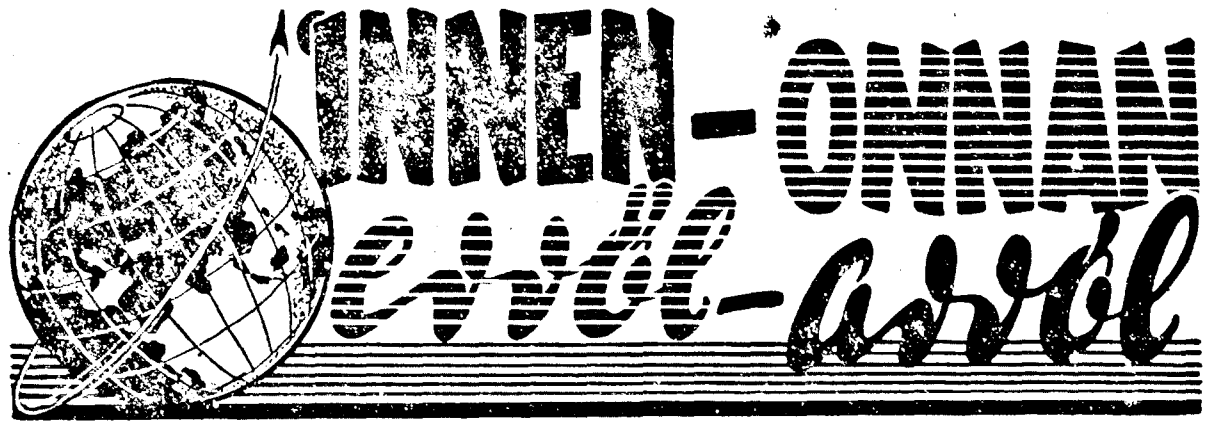
A Közös Piac akcióit — hangsúlyozta Nkrumah ghanai elnök — vissza kell utastalni, mert veszélyes politikai és gazdasági következményekkel járhatnak államunkra nézve. A Közös Piac országai régi gazdasági kizsákmányolási rendszerüket a kollektív kolonializmus új rendszerével akarják felváltani s ez a rendszer erősebb és veszélyesebb lesz, mint a régi, amelynek káros következményeit most igyekszünk felszámolni kontinensünkön”.

Számos afrikai ország egyégesen szembeszáll a neokolonialista leigázási törekvésekkel. Ezek az országok felkarolják az egész afrikai kontinens fejlesztésére irányuló javaslatokat.

Az imperialista országoktól eltérően, a Szovjetunio és a szocialista országok jelentős segítséget nyújtanak az afrikai népeknek a súlyos gyarmati örökség felszámolásáért, a függetlenségük megszilárdításáért folytatott harcukban. Csupán a Szovjetunio több mint 200 objektum, köztük több mint 50 iparvállalat felépítéséhez nyújt mialistai segítséget a nem kapitalista fejlődés útjára lépett afrikai országoknak. Hazánk az egyenjogúság és a kölcsönös előnyök alapján szüntelenül fejleszti kereskedelmi kapcsolatait az afrikai országokkal. Az afrikai népek örömmel köszöntik a szocialista országokkal való kapcsolatuk megteremtését.

Afrikában nagy visszhangot váltott ki a Szovjetunio javaslata, hogy hivjának össze nemzetközi értekezletet egy nemzetközi kereskedelmi szervezet létrehozására. Az afrikai országok ebben a javaslatban reális lehetőséget látnak arra, hogy megőrizzék függetlenségüket és kiépítsék önálló gazdaságukat anélkül, hogy ezért gazdasági vagy politikai engedményekre kényeszkedjenek. Az ENSZ-be akkreditált afrikai küldöttek közül igen sokan örömmel üdvözölték a javaslatot, kiemelték jelentőségét a világ népei közötti sokoldalú kapcsolatok szorosabbra vonása szempontjából.

C. Alexandroaie

A piski dendrológiai park — természeti emlékmű

A piski dendrológiai park sélán nap-nap után a látogatók százaát látni. Megfordulnak itt vasutások, kohászok a közeli helységekből. Piskin átutazóban lép utasok az ország minden tájáról. A közönséget mindenek előtt az értékes jaggyütemény vonzza, amely méltán büszkesége hazánk egyik legrégibb és legszebb természeti műemlékeinek.

A park Piski északi részén fekszik, a Maros terasszán és csaknem 70 hektár területet foglal el. A népi hatalom éveiben újárendelet és nagymértékben gazdagították a 250 évvel ezelőtti létesített parkot. A fa- és cserjefaják és félések száma több mint kétszáz, a növények között számos ritka fa található — egyesek egyedüli példányok az országban —, főként a Tóvölgy-Észak-Amerika növényvilágából. A fenyőfélék közé ültetett magnólia és palmafák, eukaliptuszok és bambuszok festői képet adnak a parknak és nagyban növelik vonzerejét.

A piski dendrológiai park nemcsak kellemes pihenőhelye a dolgozóknak, hanem egyben eleven laboratórium is, amely kiadónak alkalmas a tudományos munkálatok végzésére. A parkban értékes egzotikus fák aklimatizálnak és nevelnek. 1954 óta itt működik az erdőszeti kutatóintézet egyik kísérleti állomása. A parkban nagy és jelkéztáros faiskolát létesítettek a kísérleti állomás szakemberrel. Az itt aklimatizált és nevelt fák közül csupán az idén csaknem

35.000-et küldtek a bukaresti, kolozsvári, vajdahunyadi, szilvölgyi és más parkok számára. A piski parkot sokszereplő hazai dolgozón kívül az idén tudósok is felkeresték a Szovjetunióból, a Bolgár Népköztársaságból, a Német Demokratikus Köztársaságból, Belgiumból és sok más országból. A kísérleti állomás kutatói 24 ország botanikus kertiével tartanak fenn kapcsolatot és cserélnek magvakat, ami hozzájárul a fa- és cserjegyütemény gazdagításához.

Most, ősszel a parkban építkezés kezdődött. Korszerű, nagy kapacitású melegházat és fűvesztházat építenek, amelyekben különböző kísérleti kutatómunkát — oldást, fenológiai és meteorológiai megfigyeléseket stb. — végeznek majd. A fűvesztházban ugyanakkor védelmet kapnak azok a palmafák, eukaliptuszok és más növények, amelyek nem bírják az itteni téli hideget.

A piski dendrológiai park nap-nap után szebbé, gazdagabbá válik.

A. Zaharie
az Agerpres tudósítója

Épül a Föld „óriás-szeme”

A Moszkva közelében lévő Szerpuhovóban épül a világ legnagyobb rádióteleszkópja. 80.000 négyzetméteren, csaknem 1000 méter hosszúságban terülnek el ennek a világegyetembe vezető óriáshidnak csipkésített karjai. Amint Vítold Vítkevics professzor, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Lebegyev Fizikai Intézete rádióastronómiai laboratóriumának vezetője az Ogonyok című folyóiratban írja, az antenna méretei lehetővé teszik, hogy a világűrbeli érkező leggyengébb rádiójelzéseket is felfogják.

A Földnek ez az óriási „szeme” be fog hatolni oda, ahová még a legtekélyesebb csillagászati műszerek sem képesek betekinteni és segítségével meg lehet majd különböztetni a világegyetemben rádióhullámokat kibocsátó forrásokat.

Az új rádióteleszkóp 2,5 méter és 10 méter között váltakozó hullámhosszokon fog működni. Amint az eddigi tudományos kutatások bebizonyították, ezek a hullámok könnyebben hatolnak át a bolygók légkörének ionizált rétegein, nem szívódnak fel és irányuk sem szenved jelentős változást.

Segítségükkel egyszersmind fontos adatokat szerezhetünk a Napról.

A rendes teleszkópokkal a csillagászok csupán a napkorong felületét — a fotoszférát — figyelhetik meg: a bolygók és a Föld felületére is azonban a Nap periferikája régióit — a kromoszféra — és különösen a napkorona rendkívül erős befolyású gyakoról. A napkoronából csillagközi utakra induló elektronok és protonok bekerülnek a Föld mágneses mezejébe és ott mágneses viharokat idéznek elő, amelyek egybeek között megszakítják a

A kommunizmus építőinek országában a tudomány gyors léptekkel halad előre és bizonyos, hogy a Moszkva melletti kis városból — Szerpuhovóból — rövidesen érkező híreket kapunk a világegyetem titkairól. Ezeket a híreket az új rádióteleszkóp, a szovjet tudomány és technika e kimagasló vívmánya fogja szolgáltatni.

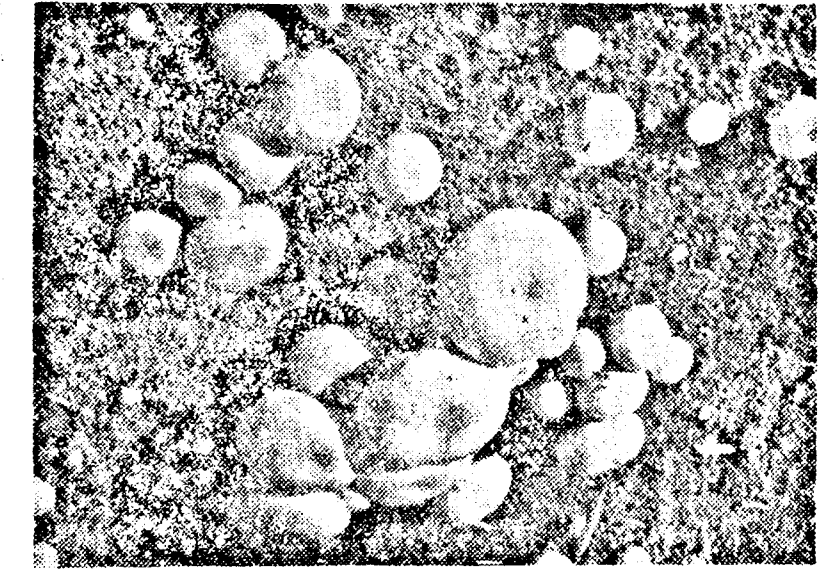
HUMOR

Egy termékeny, de kevésbé tehetséges színműtő panaszkodott:

— Sokszor egész éjszaka kénytelen vagyok dolgozni.

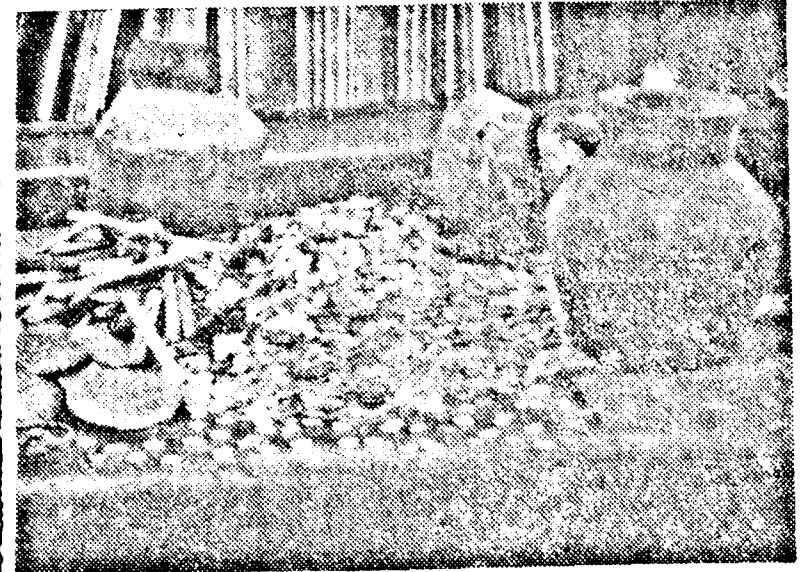
Valaki így válaszolt:

— Főlöles, mert ellopja önmagától az álmot és másoknak ajándékozza.

Néhány nap múlva kezdődhet a „gombaszüret”. (Kelen Ferenc felvétele)

A TULCEAI LELET

Felső képünkön a Tulcea környékén felfedezett lelet látható.

Jobboldali képünkön a 19 arany bizánci érmeiből kettőt ábrázol.

Tulcea rajonban, Mihail Kogălniceanu község határában, a kollektív gazdaság földjein jelenleg talajjavítási munkálatok folynak. Ennek során, egy Uzumbair nevű hely közelében, rendkívül értékes érem lelet került napfényre. Az itt dolgozó traktorosok ugyanis 40 centiméter mélységben 3, régi pénzkekkel teli edényre bukkantak. A lelet egyike a legizdagabbaknak, amelyeket eddig Dobrudzsában feltártak. A 10.000 ezüstpénzből álló kincs önsúlya több tíz kilogramm. Az itt talált érmék legnagyobb része tatár eredetű, úgynevezett dirhem. Mellette 19 aranyból készült bizánci érmét, egy arany karcsattot, különböző dísz tárgyakat, valamint rud és korong formájú 55 ezüstdarabot találtak, az utóbbiak súlya több, mint 14 kilogramm. Az edények közül 2 vörösréz, a harmadik cserépből van. Egy mástól egyenlő, három méternyi távolságra találtak meg őket.

A tulceai rajon múzeumi munkaközössége kisállat a helyszínről ott kezdte meg kutatásait. Jelenleg az érmék leltározásával és tanulmányozásával foglalkoznak. Ki volt a nagyértékű „pénzlerakás” tulajdonosa? Milyen körülmények között és mikor ásták el a kincset? — ez a kérdés foglalkoztatja elsősorban a múzeumi munkaközösséget.

Páratlanul bonyolult kísérlet

A Lityeraturna Gazeta cikket közölt Vlagyimir Sziforov ismert szovjet rádióelektronikai szakember tollából. A cikkirő hangsúlyozza, hogy a marsrakéta utnakindítása „a legbonyolultabb kísérlet, amely igazolhatja azokat a vakmerő és fantáziával teli feltételezéseket, miszerint a Marson létezik élet. Sziforov kidomborítja, hogy a kísérletben a rádióelektronika kapta a legnehezebb szerepet.

A szovjet tudós mindenképp emlékeztet arra, hogy a Mars-1 rakéta egy mozgásban lévő bolygóról indult el egy másik mozgásban lévő bolygó felé, mégpedig nem kozmódromról, hanem egy Föld körül keringő mesterséges holdról. Az automata rendszereknek ilyen körülmények között ideálisnak kell működnie, ami be is bizonyosodott — írja.

A Mars-1 felszerelésének megismeréséhez — folytatja — a cikkirő — felhasználja a modern rádióelektronikai tudomány minden vívmányát. Ezeknek a vívmányoknak biztosítania kell a kísérlet sikerét.

A cikkirő ezután kimutatja, hogy a bolygóközi automata állomásnak meteorit-rajokon és kozmikus esőkön kell áthaladnia, majd megjegyzi: az állomás utjának első szakaszában minden baj nélkül áment a rendkívül nagy energiájú részecskékből álló Van Allen-Vernov övezeteken.

Amikor az előadótérmekekben kezdenek a villanykörtek, hatalmas kristálypárák nyílnak ki az emberek feje fölött, s ezernyi fényben ragyog. A zene vagy a színelőadás művészei kelt a nézőben, de a szép érzést kelti az üvegvirág mesterek munkájának gyümölcse is. Ezek a rendkívül finom tárgyakkal a feketeerdői üvegvirágok, csiszolók, festők kezénymán kelnek életre.

Feketeerdő inkább üdülőtelepnek hasonlít, mint iparvállalatnak. Lakosai között régi hagyomány az üvegkészítés. Az itteni üvegvirágok között ápról fura szál a mesterség. Az idősebbek a mesterséggel együtt az egykori élet szomorú emlékeit örökölték. Irott dokumentumok szerint Feketeerdőn már 1800-ban volt üveggyárműhely. Zichy Raffael gróf, a környékbeli hegyek és erdők akkori ura a vidéken nagy mennyiségben található kvarcot használta üveggyártásra. Így született meg a Bisztra partján, az erdők mélyén a mai gyár elődje. Egyre nagyobb profitot gyűjtötte a tükres pénzszékelybe, de ugyanakkor mind nagyobb lett a dolgozók élete.

A közel 60 éves Poltner József is. Lekésedéssel dolgozik, versenyei kel fiatal, Ferenc és Józsefával a család üvegvirágok készítésében. Horzák hasonlóan sok más munkássalad tanulta el, így a szőlőből és a nagyszülőktől a mesterséget.

A mesterség, a munka szeretetéről tanusodik az is, hogy 1950-ben csupán 20 félé üvegvirággyártó gyártottak. Ma pedig több mint 600 félé közöttük kandelabereket, csillárok, készleteket, csiszolt, vagy festett üvegvirágokat. A

Üvegvirágok között

Az üvegvirágok között a közel 60 éves Poltner József is. Lekésedéssel dolgozik, versenyei kel fiatal, Ferenc és Józsefával a család üvegvirágok készítésében. Horzák hasonlóan sok más munkássalad tanulta el, így a szőlőből és a nagyszülőktől a mesterséget.

A mesterség, a munka szeretetéről tanusodik az is, hogy 1950-ben csupán 20 félé üvegvirággyártó gyártottak. Ma pedig több mint 600 félé közöttük kandelabereket, csillárok, készleteket, csiszolt, vagy festett üvegvirágokat. A

Nyomatott... áramkörök

Mindnyájan emlékezünk a régebbi típusú rádiókészülékekre: robusztus, nehéz ládákra hasonlítottak s aki lakus szemmel nézett belséjükbe, nehezen igazodott el a huzalok, lámpák szövevényében. Nem igen lehetett kisebbre építeni őket — a rengeteg alkatrész sok helyet igényelt. Később azonban ez a „térhódítás” kezdett kényelmetlenné válni, nagy nehézségekbe ütközött a kisebb, esetleg műszaki feltételek diktálta méretek megvalósítása. Gondoljunk csak a gépkocsik, repülőgépek rádióira, vagy éppenséggel a műholdak, vagy űrhajók bonyolult villamos berendezéseire. A minimális hely és súly szükséglet — elsősorú követelmény — vált a rádió, illetve a villamos műszer-gyártásban is.

Jelentős ugrás volt ezen a téren az alkatrészek esszerű össze- illetve egybeépítése, vagy a félvezetők alkalmazása. Hogyan sikerült megtakarítani a huzal tömkeleg által „kötelező” módon elfoglalt helyet? A tudomány és a technika erre is választ adott: az áramköröket az alappal egy síkban helyezték el — azaz rányomatták. Áramvezető festék csíkokat nyomnak ilyenkor — az újság vagy könyvnyomtatáshoz hasonlóan — a szigetelő lemezre. Kivetések készítenek, majd ha szükség van rá, újabb szigetelő fedőréteget felvitele után — más áramkör kerül a lapra. Így mindössze néhány tízmilliméter vastagságban több „réteg” áramkört helyezhetnek el.

HAMIS STRADIVÁRIK

Ki ne ismerné Antonio Stradivari nevét, akit minden idők legnagyobb hegedűkészítő mesterének tartanak. 1937-ben, halálának 200. évfordulóján melión meg akartak emlékezni róla, s mesterhegedű-kidállítást hirdettek, amelyre bárki elküldhette eredeti Stradivari-hegedűjét. Am a szűri végtelenül meglepődött, amikor vagy 200 ilyen „eredeti” hangszert kapott kölcsön. Ugyanis kisdámtolták, hogy a mesier 55 évesen dőlt be. vékenysége alatt legfeljebb 350 hegedűt szerkeszthetett, s ezekből aligha maradt meg több 50–60 darabnál. A legszűkebb botrány fenyegetett, annál is inkább, mert a régi mesierhegedűk gyűjtői egy-egy valódi Stradivariért több tízezer dollárt fizetnek. Lázás kutatás kezdődött a hamisított után, perекet nyitottak, s máig sem állt el az ügy.

Giovanni Toig'ia, az olasz kereskedelmi kamara akkori főtitkára, világszerte ismert zenei szakértő, Svájcban jűggetten tanácsadó- és ellenőrző központot szervezett a régi olasz mesterekhez. Nem egyszer fordult elő, hogy az üvegvirágok 16–17 órai munka után kiejtették a kezükből a fűzőösvét és összeeszték az izzó kemence mellett. De a nehéz munka ellenére mindig szerettek mesterségüket. Szakadatlanul tökéletesítették tudásukat, apollák az üvegvirág mesterség hagyományait.

Ma már megváltozott, örömteli az élet itt is. Az idősebb munkások a fiatalokkal váltva dolgoznak, segítik, tanítják őket a mesterség elsajátításában. Közéjük tartozik a közel 60 éves Poltner József is. Lekésedéssel dolgozik, versenyei kel fiatal, Ferenc és Józsefával a család üvegvirágok készítésében. Horzák hasonlóan sok más munkássalad tanulta el, így a szőlőből és a nagyszülőktől a mesterséget.

Az üvegvirágok között a közel 60 éves Poltner József is. Lekésedéssel dolgozik, versenyei kel fiatal, Ferenc és Józsefával a család üvegvirágok készítésében. Horzák hasonlóan sok más munkássalad tanulta el, így a szőlőből és a nagyszülőktől a mesterséget.

Az üvegvirágok között a közel 60 éves Poltner József is. Lekésedéssel dolgozik, versenyei kel fiatal, Ferenc és Józsefával a család üvegvirágok készítésében. Horzák hasonlóan sok más munkássalad tanulta el, így a szőlőből és a nagyszülőktől a mesterséget.

Az üvegvirágok között a közel 60 éves Poltner József is. Lekésedéssel dolgozik, versenyei kel fiatal, Ferenc és Józsefával a család üvegvirágok készítésében. Horzák hasonlóan sok más munkássalad tanulta el, így a szőlőből és a nagyszülőktől a mesterséget.

Az üvegvirágok között a közel 60 éves Poltner József is. Lekésedéssel dolgozik, versenyei kel fiatal, Ferenc és Józsefával a család üvegvirágok készítésében. Horzák hasonlóan sok más munkássalad tanulta el, így a szőlőből és a nagyszülőktől a mesterséget.

Ezer év óta a tenger fenekén

A dánial Roskilde fjord vize több, mint ezer éve borítja a vikíngek hat áruszállító hajóinak roncsait. Nemrég megkezdtek a rendkívüli tudományos érdeklődésre számot tartó roncsok kielemezését, ami sikerült is.

A Komodo-szigeti sárkány

Időskig nagyon kevés ismert. Kilenc évvel ezelőtt az indonéz kormány szervezett expedíciót a Sumbawa és Flores között elterülő szigetre. Sok kérdés azonban tisztázatlan maradt, így például az óriásgyilkok élettartama, szaporodása.

1956-ban egy francia zoológus vezetésével érkezett tudósok expedíciója nyomán az a hír járta be a tudományos világot, hogy a „komodol sárkányok” egymást felfalják és így rövidesen eltűnnek! Ez a bejelentés nyugtalanságot keltett indonéz tudományos körökben, mert a világ egyik legértékesebb állatáról van szó, amelynek védelmét egyébként a UNESCO is biztosítja.

A francia tudósok megállapításainak felülvizsgálására és az óriásgyilkra vonatkozó tudományos adatok gyűjtésére az Indonéz Tudományos Tanács újabb expedíciót szervezett és közreműködésre kérte fel a Szovjetunió Tudományos Akadémiáját. Így érkezett aztán Komodo szigetére három indonéz tudós társaságában három szovjet zoológus és egy botanikus.

helyt a gyilk bemászott a ládába és beleharpott a husha, a láda ajtaja lecsapódott. Ilymódon csupán az első hététen több, mint husz gyilkot fogtak.

A „komodol sárkányokat” könnyű elfogni, mert ritkán vadásznak rájuk s így nem félősek. A szigeten rajtuk kívül a nagyvadak közül csak őzek, bivalyok és vaddisznók élnek, ezek közül sok áldozatot esik az óriásgyilkoknak.

A gyilkok (varánok) rendszerint teljesen zajtalanul közelít meg áldozatukat. Hatalmas csapást mérnek arra óriási farkukkal és az őz vagy a vaddisznó összeesik. Az acoelériji állkapcsok megragadják az áldozatot és a „komodol sárkány” nagy darabokat harapva, hozzálat a lakomához.

Önkéntelenül eszembe jutott Gills'ter svéd etnográfus beszámolója Komodo szigeti észrevételeiről. Azt írta, hogy félt a varánoktól, nehogy felfalják. Ez az aggodalom csak részben indokolt: az óriásgyilk nem támadja meg az embert, csak ha védekezni kénytelen.

Expedícióján egyébként a többi között megállapította, hogy

J. A. Malejev